

Standardy kształcenia dla kierunku studiów:

Bezpieczeństwo narodowe

A. STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Studia pierwszego stopnia trwają nie krócej niż 6 semestrów. Liczba godzin zajęć nie powinna być mniejsza niż 2000. Liczba punktów ECTS (European Credit Transfer System) nie powinna być mniejsza niż 180.

II. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA

Absolwent powinien posiadać ogólną wiedzę interdyscyplinarną z zakresu nauk społecznych oraz umiejętności wykorzystania jej w pracy zawodowej i życiu z zachowaniem zasad etycznych. Powinien rozumieć oraz umieć analizować i stosować zasady prawne oraz procedury bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w skali globalnej, regionalnej, narodowej i lokalnej. Powinien znać istotę bezpieczeństwa oraz jego uwarunkowania. Powinien znać zasady funkcjonowania podmiotów bezpieczeństwa. Powinien umieć rozwiązywać problemy zawodowe, gromadzić, przetwarzać oraz udostępniać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, a także uczestniczyć w pracy zespołowej. Powinien znać język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umieć posługiwać się językiem specjalistycznym niezbędnym do wykonywania zawodu. Absolwent powinien być przygotowany do pracy w strukturach administracji publicznej, organizacjach zajmujących się bezpieczeństwem obywateli i podmiotów gospodarczych oraz zespołach reagowania kryzysowego. Powinien być przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

III. RAMOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA

1. GRUPY TREŚCI KSZTAŁCENIA, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	270	33
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	300	37
Razem	570	70

2. SKŁADNIKI TREŚCI KSZTAŁCENIA W GRUPACH, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH Treści kształcenia w zakresie:	270	33
1. Filozofii	30	
2. Historii	30	
3. Geografii	30	
4. Ekonomii	30	
5. Wiedzy o państwie i prawie	45	
6. Administracji	30	
7. Organizacji i zarządzania	45	
8. Współczesnych systemów politycznych	30	
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH Treści kształcenia w zakresie:	300	37
1. Teorii bezpieczeństwa		
2. Prawnych podstaw bezpieczeństwa		
3. Polityki bezpieczeństwa		
4. Strategii bezpieczeństwa		
5. Systemu bezpieczeństwa narodowego		
6. Zarządzania kryzysowego		
7. Logistyki w sytuacjach kryzysowych		
8. Międzynarodowych stosunków politycznych		
9. Międzynarodowych stosunków wojskowych		

3. TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Kształcenie w zakresie filozofii

Treści kształcenia: Filozofia jako nauka – struktura, problematyka i miejsce wśród innych nauk. Ogólny zarys historii rozwoju filozofii. Rozwój myśli filozoficznej – od starożytnej do nowożytnej. Wybrane problemy koncepcji ontologii, epistemologii oraz etyki. Wybrane zagadnienia bezpieczeństwa w myśli filozoficznej na przestrzeni wieków.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: interpretacji tekstów filozoficznych; stawiania pytań filozoficznych i poszukiwania odpowiedzi; formułowania własnego

stanowiska; prowadzenia sporów i dyskusji z użyciem argumentów zaczerpniętych z nauk filozoficznych.

2. Kształcenie w zakresie historii

Treści kształcenia: Źródła sukcesów w tworzeniu i umacnianiu państwowości oraz budowy potęgi Polski Piastów i Jagiellonów. Przyczyny upadku I Rzeczypospolitej. Próby odzyskania niepodległości w powstaniach narodowych. Źródła zwycięstwa w wojnie 1918–1920 roku oraz przyczyny klęski Polski w 1939 roku. Wkład Polski w zwycięstwo nad Niemcami. Funkcjonowanie Polski w Układzie Warszawskim. Odzyskanie suwerenności państwowej Polski w latach 1970–1989.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia istoty wiedzy historycznej; analizy przyczyn sukcesów i porażek w tworzeniu i umacnianiu państwowości oraz bezpieczeństwa Polski w ujęciu historycznym.

3. Kształcenie w zakresie geografii

Treści kształcenia: Geografia – nauka o środowisku geograficznym. Nieswoiste (przyrodnicze i antropogeniczne) oraz swoiste (inni ludzie) elementy geografii. Specyficzne cechy geografii – dualność przyrodniczo-humanistyczna (społeczna) oraz kompleksowość i przestrzenność ujęcia (skala globalna, regionalna i lokalna zjawiska). Struktura wiedzy geograficznej – geografia ogólna i regionalna, specyficzne działy geografii ogólnej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia istoty i specyfiki geograficznego ujęcia rzeczywistości; rozumienia geografii jako nauki i wiedzy praktycznej o środowisku życia człowieka; interpretacji mapy fizycznej, gospodarczej i politycznej.

4. Kształcenie w zakresie ekonomii

Treści kształcenia: Miejsce ekonomii w nauce. Wybór ekonomiczny. Rynek – popyt, podaż, elastyczność popytu i podaży, cena. Gospodarstwo konsumenckie i jego równowaga. Przedsiębiorstwo – funkcja produkcji, koszty, przychody (utargi), równowaga przedsiębiorstwa na różnych rynkach. Rynek czynników produkcji – pracy, kapitału. Formy zawodności rynku i sposoby przeciwdziałania. Rachunek PKB i wielkości pokrewnych. Państwo, budżet państwa, deficyt i dług publiczny. Równowaga makroekonomiczna w ujęciu keynesowskim i w ujęciu klasycznym. Handel zagraniczny – korzyści z wymiany, bilans płatniczy. Pieniądz i system bankowy. Rynek pieniądza. Bank Centralny. Problemy bezrobocia i inflacji. Równowaga w gospodarce otwartej – model Mundella-Fleminga. Wzrost gospodarczy.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia kategorii ekonomicznych; opisu i interpretacji zjawisk ekonomicznych i procesów gospodarczych; rozumienia zasad działania głównych podmiotów gospodarujących – gospodarstw domowych, przedsiębiorstw, państwa; rozumienia roli cen i pieniądza w gospodarce; rozumienia istoty inflacji, bezrobocia i globalizacji; wykorzystywania narzędzi analizy ekonomicznej do rozwiązywania problemów ekonomicznych.

5. Kształcenie w zakresie wiedzy o państwie i prawie

Treści kształcenia: Pojęcie i istota prawa. Koncepcje genezy państwa. Państwo, społeczeństwo, naród i jednostka oraz ich relacje w rozwoju historycznym. Formy państwa. Cele, funkcje i zadania państwa. Koncepcje państwa we współczesnej myśli polityczno-prawnej. Państwo narodowe i jego przemiany. Rewolucja, transformacja, integracja i globalizacja. Państwo a wojna. Pojęcie prawa. Norma prawna. Przepis prawny. Stosunek prawny. Źródła prawa. System prawa.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia podstawowych kategorii pojęciowych opisujących państwo i prawo; rozumienia procesów zachodzących w organizacji i funkcjonowaniu współczesnych państw; interpretacji przepisów prawnych, szczególnie w obszarze bezpieczeństwa narodowego.

6. Kształcenie w zakresie administracji

Treści kształcenia: Istota, zakres i obszar zainteresowań nauki o administracji publicznej. Wybrane modele administracji publicznej na świecie i w Europie. Zasady i mechanizmy działania organów władzy publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem władzy wykonawczej. Organizacja administracji publicznej w Polsce. Centralizacja i decentralizacja administracji. Organizacja administracji terenowej – w tym zespolonej administracji rządowej i administracji samorządowej. Terenowe jednostki organizacyjne administracji specjalnej. Pracownicy administracji publicznej. Władztwo administracyjne.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia zasad organizacji administracji publicznej w Polsce i innych państwach; rozpoznawania rodzajów administracji na poszczególnych szczeblach organizacji państwa; analizowania kompetencji i zadań administracji rządowej i samorządowej oraz administracji specjalnej, z uwzględnieniem realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa narodowego.

7. Kształcenie w zakresie organizacji i zarządzania

Treści kształcenia: Pojęcie i obszar zainteresowań organizacji i zarządzania. Relacje między organizacją a otoczeniem – funkcje, cele, kryteria efektywności oraz etapy rozwoju. Ewolucja i dyfuzja metod organizacji i zarządzania. Polityka i proces strategiczny w organizacjach. Analiza strategiczna, zarządzanie i planowanie strategiczne. Struktury organizacyjne – dynamika i autodynamika. Społeczna odpowiedzialność organizacji, organizacyjne patologie. Motywowanie i zarządzanie potencjałem społecznym. Władza i przywództwo w organizacjach. Kontrola organizacyjna – mechanizmy i uwarunkowania skutecznej kontroli.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: analizowania i interpretacji problemów organizacji i procesów zarządzania; identyfikacji węzłowych problemów funkcjonowania organizacji; znajdowania powiązań i wzajemnych relacji między wiedzą o bezpieczeństwie narodowym a wiedzą z zakresu organizacji i zarządzania; samodzielnego poszukiwania sposobów rozwiązywania problemów zarządzania; stosowania podstawowych metod i technik zarządzania organizacjami, w tym będącymi w sytuacjach kryzysowych.

8. Kształcenie w zakresie współczesnych systemów politycznych

Treści kształcenia: Istota i elementy systemu politycznego. Relacje między elementami systemu politycznego a innymi segmentami systemu społecznego. Formy systemów politycznych. Demokratyczne i niedemokratyczne systemy polityczne w Europie i na świecie. Koncepcja podziału i jedności władzy. System parlamentarno-gabinetowy. Prezydencki i semiprezydencki system polityczny. Kanclerski system polityczny. Specyfika systemów politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej. Systemy i zachowania wyborcze. Istota, funkcje i typy partii politycznych w Europie, w tym w Polsce.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozpoznawania typów systemów politycznych i ich elementów składowych; rozumienia roli organizacji i instytucji politycznych w życiu współczesnych społeczeństw; rozróżniania specyfiki systemów politycznych w Europie i czynników warunkujących ich charakter.

B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Kształcenie w zakresie teorii bezpieczeństwa

Treści kształcenia: Podstawy wiedzy o bezpieczeństwie. Geneza, cele i treści bezpieczeństwa. Tradycyjne i współczesne (nowoczesne) pojęcie bezpieczeństwa narodowego. Typologia bezpieczeństwa narodowego. Doktrynalne i instytucjonalne przesłanki bezpieczeństwa. Znaczenie ideologicznych, religijnych i narodowościowych czynników teorii bezpieczeństwa. Ewolucja poglądów na rolę mocarstw w kształtowaniu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Prognoza rozwoju bezpieczeństwa: uniwersalistyczna, ogólnoeuropejska, euroatlantycka.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia kategorii bezpieczeństwa; opisu i interpretacji zjawisk towarzyszących bezpieczeństwu; analizy i oceny przyczynowo-skutkowej procesów zachodzących w obszarze bezpieczeństwa.

2. Kształcenie w zakresie prawnych podstaw bezpieczeństwa

Treści kształcenia: Prawo jako podstawa organizacji bezpieczeństwa demokratycznego państwa. Związki między prawem krajowym a prawem międzynarodowym w obszarze bezpieczeństwa. Międzynarodowe prawo konfliktów zbrojnych. Międzynarodowe prawo humanitarne. Stany nadzwyczajne – istota i zasady konstytucyjne, stan wojenny, stan wyjątkowy, stan klęski żywiołowej. Stan wojny.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: poszukiwania źródeł, interpretacji i stosowania prawa w obszarze bezpieczeństwa; dostrzegania związków i zależności między prawem krajowym a europejskim i międzynarodowym; oceny zgodności prawa polskiego z prawem międzynarodowym w obszarze bezpieczeństwa.

3. Kształcenie w zakresie polityki bezpieczeństwa

Treści kształcenia: Obszar zainteresowań, zakres, cele i uwarunkowania polityki bezpieczeństwa w światowych i europejskich systemach bezpieczeństwa. Podstawy teorii polityki bezpieczeństwa państwa. Doktrynalne i instytucjonalne elementy funkcjonowania państwowych i niepaństwowych kreatorów stosunków międzynarodowych kształtujących środowisko bezpieczeństwa. Problemy globalne w polityce bezpieczeństwa. Problemy polityki bezpieczeństwa w ujęciu ewolucyjnym i prognostycznym.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: opisu i interpretacji zjawisk towarzyszących polityce bezpieczeństwa; rozumienia relacji między teorią a praktyką polityki bezpieczeństwa państwa.

4. Kształcenie w zakresie strategii bezpieczeństwa

Treści kształcenia: Geneza, istota i zakres strategii bezpieczeństwa. Źródła wiedzy i wiarygodności strategicznej. Znaczenie strategii bezpieczeństwa w dziejach Polski. Podstawowe kategorie i dyrektywy strategiczne. Środki strategii bezpieczeństwa. Metodyka tworzenia strategii, w tym strategii bezpieczeństwa.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia kategorii i dyrektyw strategicznych; znajomości środków strategicznych i sposobów ich wykorzystania w strategii bezpieczeństwa.

5. Kształcenie w zakresie systemu bezpieczeństwa narodowego

Treści kształcenia: Podmiotowy i przedmiotowy zakres systemu bezpieczeństwa narodowego. Organizacja systemu bezpieczeństwa narodowego. Organy kierowania systemem bezpieczeństwa narodowego. Podmioty wykonawcze systemu bezpieczeństwa narodowego. Organizacja i funkcjonowanie gminnych, powiatowych i wojewódzkich systemów bezpieczeństwa. Zasady funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego w sytuacjach kryzysowych i w stanach nadzwyczajnych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia misji, funkcji i zadań systemu bezpieczeństwa narodowego; opisu elementów kierujących i wykonawczych systemu bezpieczeństwa narodowego; rozpoznawania relacji występujących między elementami systemu bezpieczeństwa na wszystkich poziomach jego organizacji – gminy, powiatu, województwa, kraju.

6. Kształcenie w zakresie zarządzania kryzysowego

Treści kształcenia: Zakres, zadania i podstawowe kategorie zarządzania kryzysowego. Teoretyczne aspekty zarządzania kryzysowego. Prawne aspekty zarządzania kryzysowego. Klęski żywiołowe i ich skutki dla ludności, mienia, infrastruktury i środowiska. Zadania i kompetencje organów władzy publicznej oraz instytucji i organizacji państwowych w sytuacjach kryzysowych. Organizacja i zadania centrum reagowania w gminie oraz centrum zarządzania kryzysowego w powiecie i województwie. Sposób tworzenia

gminnego zespołu reagowania oraz powiatowych i wojewódzkich zespołów reagowania kryzysowego. Siły i środki gminnego zespołu reagowania. Metodyka pracy gminnego zespołu reagowania w czasie klęski żywiołowej. Planowanie i kierowanie akcją przez gminny zespół reagowania w sytuacji kryzysowej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia podstawowych problemów i przyczyn powstawania sytuacji kryzysowych; podejmowania zadań i pełnienia kompetencji organów władzy publicznej oraz instytucji i organizacji w sytuacjach kryzysowych; planowania i kierowania akcją na szczeblu gminy.

7. Kształcenie w zakresie logistyki w sytuacjach kryzysowych

Treści kształcenia: Aspekty logistyczne w sytuacjach kryzysowych. Terenowa infrastruktura logistyczna i rezerwy państwowe. Misje, cele i zadania zabezpieczenia logistycznego ludności w sytuacji zagrożeń. Sposoby i procedury organizacji zabezpieczenia logistycznego w rejonach zagrożeń. Świadczenia osobiste i rzeczowe w realizacji zadań logistycznych w sytuacjach kryzysowych. Wykorzystanie pododdziałów (oddziałów) wojskowych w sytuacjach kryzysowych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia istoty podstawowych mechanizmów organizacji zabezpieczenia logistycznego w sytuacjach kryzysowych; podejmowania zadań logistycznych na rzecz poszkodowanej ludności.

8. Kształcenie w zakresie międzynarodowych stosunków politycznych

Treści kształcenia: Przedmiot zainteresowań, zakres oraz podstawowe kategorie międzynarodowych stosunków politycznych. Czynniki kształtujące międzynarodowe stosunki polityczne. Państwo jako zasadniczy podmiot stosunków międzynarodowych. Geneza i ewolucja układu bipolarnego (dwubiegunowego) – od konfrontacji do negocjacji. Rozpad układu bipolarnego w międzynarodowych stosunkach politycznych oraz jego skutki regionalne i globalne. Powstanie nowego układu stosunków międzynarodowych – dominująca rola Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Znaczenie Polski w międzynarodowych stosunkach politycznych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia istoty politycznego charakteru stosunków międzynarodowych; korzystania z politycznego myślenia w praktyce przeciwdziałania zagrożeniom i kształtowania bezpieczeństwa.

9. Kształcenie w zakresie międzynarodowych stosunków wojskowych

Treści kształcenia: Rola i miejsce stosunków wojskowych w obszarze stosunków międzynarodowych. Mechanizmy, metody i formy stosunków wojskowych – ich ewolucja na przełomie wieków. Ewolucja sił zbrojnych we współczesnych stosunkach międzynarodowych na tle głównych konfliktów i sporów XX i XXI wieku. Instytucjonalne formy stosunków wojskowych – sojusze i organizacje wojskowe i wojskowo-polityczne. Zbrojenia i rozbrojenie – ograniczenie zbrojeń w systemie Ligi Narodów, Organizacji Narodów Zjednoczonych i systemach regionalnych. Wojskowe środki budowy zaufania. Model europejski KBWE/OBWE. Regionalizacja i globalizacja międzynarodowych stosunków wojskowych. Dyplomacja wojskowa. Atachatty wojskowe w służbie zagranicznej. Protokół wojskowy. Międzynarodowa współpraca wojskowa Polski po 1989 roku. Perspektywy i wyzwania w dziedzinie międzynarodowych stosunków wojskowych w XXI wieku.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia celów i zasad utrzymywania międzynarodowych stosunków wojskowych; analizy przyczyn i konsekwencji współczesnych sojuszy i organizacji wojskowych oraz wojskowo-politycznych.

IV. PRAKTYKI

Praktyki powinny trwać nie krócej niż 6 tygodni.

Zasady i formę odbywania praktyk ustala jednostka uczelni prowadząca kształcenie.

V. INNE WYMAGANIA

1. Programy nauczania powinny przewidywać zajęcia z zakresu wychowania fizycznego – w wymiarze 60 godzin, którym można przypisać do 2 punktów ECTS; języków obcych – w wymiarze 120 godzin, którym należy przypisać 5 punktów ECTS; technologii informacyjnej – w wymiarze 30 godzin, którym należy przypisać 2 punkty ECTS. Treści kształcenia w zakresie technologii informacyjnej: podstawy technik informatycznych, przetwarzanie tekstów, arkusze kalkulacyjne, bazy danych, grafika menedżerska i/lub prezentacyjna, usługi w sieciach informatycznych, pozyskiwanie i przetwarzanie informacji – powinny stanowić co najmniej odpowiednio dobrany podzbiór informacji zawartych w modułach wymaganych do uzyskania Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych (ECDL – European Computer Driving Licence).
2. Programy nauczania powinny zawierać treści poszerzające wiedzę humanistyczną w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, którym należy przypisać nie mniej niż 3 punkty ECTS.
3. Programy nauczania powinny przewidywać zajęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii.
4. Przynajmniej 50% zajęć powinny stanowić seminaria, ćwiczenia lub konwersatoria.
5. Student otrzymuje 10 punktów ECTS za przygotowanie do egzaminu dyplomowego (w tym także za przygotowanie pracy dyplomowej, jeśli przewiduje ją program nauczania).

ZALECENIA

Wskazana jest znajomość języka angielskiego.

B. STUDIA DRUGIEGO STOPNIA

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Studia drugiego stopnia trwają nie krócej niż 4 semestry. Liczba godzin zajęć nie powinna być mniejsza niż 800. Liczba punktów ECTS nie powinna być mniejsza niż 120.

II. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA

Absolwent powinien posiadać rozszerzoną – w stosunku do studiów pierwszego stopnia – wiedzę i umiejętności twórczego rozwiązywania problemów bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego – również w sytuacjach niestandardowych, na podstawie niekompletnych informacji. Zdobytą wiedzę i umiejętności powinien umieć wykorzystać w pracy zawodowej z zachowaniem zasad prawnych i etycznych. Powinien umieć kompetentnie i zgodnie z zasadami etyki kierować pracą zespołów ludzkich i organizować operacje reagowania kryzysowego. Powinien być przygotowany do pracy w strukturach administracji publicznej na stanowiskach kierowniczych, organizacjach działających na rzecz bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, instytutach naukowo-badawczych, oświatowych i akademickich zajmujących się problematyką bezpieczeństwa. Absolwent powinien mieć ukształtowane nawyki ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego oraz być przygotowany do podejmowania wyzwań badawczych i podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich).

III. RAMOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA

1. GRUPY TREŚCI KSZTAŁCENIA, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	150	19
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	195	24
Razem	345	43

2. SKŁADNIKI TREŚCI KSZTAŁCENIA W GRUPACH, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	150	19
Treści kształcenia w zakresie:		
1. Socjologii	30	
2. Psychologii zagrożeń	30	

3. Historii bezpieczeństwa	30	
4. Geografii bezpieczeństwa	30	
5. Prawa obronnego Rzeczypospolitej Polskiej	30	
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH Treści kształcenia w zakresie:	195	24
1. Międzynarodowych stosunków ekonomicznych		
2. Regionalizacji i instytucjonalizacji bezpieczeństwa		
3. Strategii bezpieczeństwa narodowego		
4. Zarządzania kryzysowego		
5. Zarządzania logistycznego w sytuacjach kryzysowych		
6. Metodologii badań bezpieczeństwa		

3. TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Kształcenie w zakresie socjologii

Treści kształcenia: Obszar zainteresowań i funkcje socjologii. Kultura w społeczeństwie oraz kultura zachowań społecznych. Struktury i nierówności społeczne. Zmiana i rozwój społeczny. Gospodarka jako system społeczny. Socjologia organizacji. Elementy teorii zachowań społecznych. Socjologia organizacji. Opiekuńczość państwa wobec interesu indywidualnego i społecznego. Elementy teorii integracji i dezintegracji społecznej. Państwo i zbiorowości terytorialne. Socjologiczne teorie zmian i rozwoju społecznego. Zastosowanie badań socjologicznych w diagnozowaniu procesów społecznych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia socjologicznych zachowań społecznych; stosowania socjologii w opisie; wyjaśnienia zjawisk i procesów społecznych; korzystania z wiedzy socjologicznej w procesie kierowania zespołami ludzkimi.

2. Kształcenie w zakresie psychologii zagrożeń

Treści kształcenia: Zakres, zadania i podstawowe pojęcia psychologii jako dziedziny nauki. Procesy, metody i techniki badawcze stosowane w psychologii. Koncepcja psychologiczna człowieka. Poznawcze i emocjonalne regulatory zachowań. Psychologia władzy i przywództwa. Psychologiczne aspekty zagrożeń bezpieczeństwa państwa. Uwarunkowania i przejawy patologii współczesnej cywilizacji. Człowiek w sytuacji zagrożenia. Funkcjonowanie grup i zbiorowości społecznych w sytuacjach ekstremalnych. Zasady i metody interwencji kryzysowej. Psychologiczne aspekty ratownictwa. Psychologiczne aspekty przygotowania żołnierzy i ludności cywilnej do działania w warunkach zagrożenia.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia psychologicznych mechanizmów współczesnego życia społecznego; stosowania psychologii w opisie oraz wyjaśnianiu zjawisk i procesów zachowania grup i zbiorowości społecznych w sytuacji zagrożeń; korzystania z wiedzy psychologicznej w praktyce przeciwdziałania zagrożeniom i kształtowania bezpieczeństwa.

3. Kształcenie w zakresie historii bezpieczeństwa

Treści kształcenia: historia jako podstawowe źródło wiedzy i wyznacznik bezpieczeństwa Polski w XXI wieku. Organizacja i efektywność bezpieczeństwa narodowego w całej historii Polski. Źródła sukcesów i przyczyny klęsk w tworzeniu bezpieczeństwa

narodowego w ujęciu historycznym. Postawy państw sąsiednich wobec suwerenności Polski. Znaczenie sojuszy politycznych, militarnych i gospodarczych dla bezpieczeństwa narodowego. Wnioski z historii Polski dla tworzenia bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: opisu i interpretacji doświadczeń historycznych dla potrzeb kształtowania bezpieczeństwa narodowego; oceny wydarzeń historycznych i ich wzajemnych relacji; dostrzegania związków historii z współczesnością.

4. Kształcenie w zakresie geografii bezpieczeństwa

Treści kształcenia: Zakres, struktura i metody badań stosowane w geografii bezpieczeństwa. Wpływ czynników przyrodniczych na działalność człowieka i organizacji. Zagrożenia naturalne bezpieczeństwa. Zarządzanie środowiskowe w działalności organizacji – aspekty środowiskowe i przestrzenne. Systemy informacji geoprzestrzennej dla potrzeb bezpieczeństwa. Sposoby wykorzystania informacji geograficznej i cyfrowych produktów geograficznych w zarządzaniu bezpieczeństwem. Geograficzne uwarunkowania bezpieczeństwa Polski. Społeczno-przestrzenne aspekty funkcjonowania systemów infrastruktury narodowej. Metody oceny zagrożeń i identyfikacja obszarów kryzysowych we współczesnym świecie.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia problemów geografii bezpieczeństwa; rozpoznawania obszarów kryzysowych we współczesnym świecie; wykorzystywania informacji geograficznej i cyfrowych produktów geograficznych do rozwiązywania problemów bezpieczeństwa.

5. Kształcenie w zakresie prawa obronnego Rzeczypospolitej Polskiej

Treści kształcenia: Pojęcie prawa obronnego – źródła, charakter, systematyzacja i zakres przedmiotowy. Podstawowe elementy prawa Unii Europejskiej i NATO w obszarze polskiego prawa obronnego. Konstytucyjny i ustawowy obowiązek obrony RP. Prawne podstawy działania Sił Zbrojnych RP. Prawo obronne w obszarze zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, ochrony ludności, ochrony granicy państwowej, porządku konstytucyjnego, ochrony gospodarki i infrastruktury krytycznej. Prawne podstawy wykonywania obowiązków obronnych przez obywateli, organizacje pozarządowe i przedsiębiorców. Odpowiedzialność karna za niewykonywanie obowiązków obronnych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: interpretacji i stosowania przepisów prawa obronnego; poszukiwania powiązań i wzajemnych inspiracji obronnego prawa Unii Europejskiej i NATO z polskim prawem obronnym; twórczego rozwiązywania problemów prawnych z uwzględnieniem specyfiki bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.

B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Kształcenie w zakresie międzynarodowych stosunków ekonomicznych

Treści kształcenia: Organizacja i funkcjonowanie światowego systemu gospodarczego. Międzynarodowy podział pracy. Zagraniczna i międzynarodowa polityka ekonomiczna. Międzynarodowy obrót gospodarczy. Międzynarodowy przepływ czynników produkcji. Rynek międzynarodowy.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia istoty podstawowych mechanizmów światowego systemu gospodarczego; rozumienia zagranicznej i międzynarodowej polityki ekonomicznej; dostrzegania wpływu międzynarodowej wymiany czynników produkcji na sytuację gospodarczą państwa.

2. Kształcenie w zakresie regionalizacji i instytucjonalizacji bezpieczeństwa

Treści kształcenia: Zakres i kryteria regionalizmu i wyodrębniania regionów we współczesnym świecie. Podstawy teorii integracji regionalnej. Mechanizmy bezpieczeństwa regionalnego w Europie po 1989 roku. Współpraca regionalna i rola, jaką pełni w niej: Unia

Europejska, Rada Europy, Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE). Współdziałanie subregionalne państw w obszarze bezpieczeństwa, w tym rola: Grupy Wyszehradzkiej, Inicjatywy Środkowoeuropejskiej, Rady Państw Morza Bałtyckiego oraz Wspólnoty Niepodległych Państw. Znaczenie euroregionów. Rola Rzeczypospolitej Polskiej we współpracy regionalnej i subregionalnej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia istoty regionalizmu i instytucjonalizacji bezpieczeństwa; rozumienia mechanizmów integracji regionalnej; rozumienia roli współdziałania subregionalnego w tworzeniu bezpieczeństwa.

3. Kształcenie w zakresie strategii bezpieczeństwa narodowego

Treści kształcenia: Uwarunkowania, wyznaczniki i problemy strategii bezpieczeństwa narodowego. Założenia strategii bezpieczeństwa innych państw oraz NATO i Unii Europejskiej. Założenia strategii ochrony i obrony narodowej. Środki strategiczne ochrony i obrony narodowej. Tradycyjna i nowoczesna strategia wojskowa. Środki narodowej strategii wojskowej. Strategiczne przeglądy obronne. Proces wdrażania strategii bezpieczeństwa. Aktualizacja strategii bezpieczeństwa. Rola przywództwa i edukacji strategicznej społeczeństwa w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia założeń strategii bezpieczeństwa narodowego RP, innych państw oraz NATO i Unii Europejskiej; stosowania wiedzy strategicznej w rozwiązywaniu problemów bezpieczeństwa; rozumienia roli przywództwa i edukacji w tworzeniu strategii bezpieczeństwa narodowego.

4. Kształcenie w zakresie zarządzania kryzysowego

Treści kształcenia: Organizacja i funkcjonowanie systemu reagowania kryzysowego na szczeblu powiatu i województwa. Zadania instytucji, służb, inspekcji, straży i innych jednostek organizacyjnych na szczeblu powiatu i województwa w sytuacjach kryzysowych. Metodyka procesu podejmowania decyzji i opracowania zamiaru przez organy zarządzania kryzysowego. Zasady i procedury pracy sztabowej w zespołach reagowania kryzysowego na szczeblu powiatu i województwa. Organizacja i kierowanie operacjami kryzysowymi przez zespoły reagowania kryzysowego w powiecie i województwie. Organizacja i prowadzenie ćwiczeń (gier decyzyjnych) z członkami zespołów reagowania kryzysowego.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia treści i procedur zarządzania kryzysowego; wykorzystywania metodyki procesu podejmowania decyzji i wypracowywania zamiaru przez organy zarządzania kryzysowego; stosowania zasad i procedur pracy sztabowej w zespołach reagowania kryzysowego; wykorzystywania zasad i procedur kierowania operacją przez zespoły reagowania kryzysowego w sytuacji kryzysu na szczeblu powiatu i województwa.

5. Kształcenie w zakresie zarządzania logistycznego w sytuacjach kryzysowych

Treści kształcenia: Istota i właściwości zarządzania logistycznego w sytuacjach kryzysowych. Organy kierowania oraz ich zadania w realizacji zarządzania logistycznego. Planowanie logistyczne w sytuacjach kryzysowych. Udział grup logistycznych organów zarządzania kryzysowego w procesie decyzyjnym.. Kierowanie zabezpieczeniem logistycznym poszkodowanej ludności w sytuacjach kryzysowych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia istoty zarządzania logistycznego w sytuacjach kryzysowych; stosowania procedur kierowania realizacją zadań logistycznych w sytuacjach kryzysowych.

6. Kształcenie w zakresie metodologii badań bezpieczeństwa

Treści kształcenia: Nauka i wiedza naukowa. Prawa nauki i teorie naukowe. Podstawy badań naukowych. Problemy badawcze i cele badań. Teren badań. Założenia i ograniczenia badawcze. Bezpieczeństwo jako dziedzina badań naukowych. Metodologiczne uwarunkowania badań nad bezpieczeństwem. Metody politologiczne i socjologiczne w badaniach nad bezpieczeństwem. Metody z zakresu organizacji i zarządzania w badaniach

nad bezpieczeństwem. Metody historyczne i ekonomiczne w badaniach nad bezpieczeństwem. Metody empiryczne i formalne w badaniach nad bezpieczeństwem. Złożoność i wielowymiarowość badań nad bezpieczeństwem.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: poszukiwania, opisywania i opracowywania źródeł w procesie badania bezpieczeństwa; korzystania z modeli i metod badań nad bezpieczeństwem; kształtowania i rozwijania własnego warsztatu badawczego.

IV. INNE WYMAGANIA

1. Przynajmniej 50% zajęć powinny stanowić seminaria, ćwiczenia lub konwersatoria.
2. Za przygotowanie pracy magisterskiej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego student otrzymuje 20 punktów ECTS.